

שיעור 50 פילגשות פ ספרות חז"ל וראשונים

פילגשות

א. בספרות חז"ל

1. בבלי:

- סנהדרין כא, "מאי נשים פ ולא קידושין".
- יומא סו: כ"י מינכן 6, "שאלו את ר' אליעזר פ כבשה" (הנוסח בדפוסים לא כולל התייחסות לפילגשים).
- נוסחאות של ראשונים בגמרא בסנהדרין:
 - רש"י ורמב"ן לבראשית כ"ה, ו.
 - רמב"ם הלכות מלכים פ"ד ה"ד.

2. ירושלמי כתובות פ"ה ה"א, "ואיזו פ כתובה".

- ראו את נוסח הירושלמי בכ"י ליידין וראו את נוסח כתב היד ואת ההגהה.
- לרקע על תנאי כתובה ראו רמב"ם הלכות אישות פי"ב הל' א-ה.

ב. גאונים ראשונים:

1. תשובת רב נטרונאי, מה' ברודי סימן רסב.

2. רמב"ם וראב"ד:

- אישות א', ד ובהשגת הראב"ד.
- הלכות מלכים ד', ד; שם, ג', ב ובהשגת הראב"ד.
- להרחבה פ תשובות הרמב"ם, מה' בלאו, סימן ריא.

3. תשובות רבי אברהם בן הרמב"ם סימן כ"א.

4. רמב"ן:

- השגות לשורש ה' בספר המצוות פ הקטע המצורף.
- תשובת הרמב"ן בתשובות הרשב"א המיוחסות לרמב"ן סימן רפד.

5. רא"ש:

- שו"ת הרא"ש כלל לה סימן י
- שו"ת הרא"ש כלל לב סימן א.

6. שו"ת הריב"ש סימן שצח וסימן תכה.
7. שולחן ערוך אבן העזר שו"ע אבן העזר סימן כ"ו סעיף א', חלקת מחוקק סק"ב, בית שמואל סק"ד, ביאורי הגר"א סק"ו-סק"ח.
8. להרחבה [?] לרקע היסטורי למצב בתקופת הראשונים [?] אברהם גרוסמן, חסידות ומורדות [?] נשים יהודיות באירופה, עמ' 229-256 (בעיקר עד עמ' 243). כדאי גם לעיין בעמ' 118-122.

ג. אחרונים ופולמוס ימינו

1. שו"ת שאילת יעבץ חלק ב' סימן טו.
2. פולמוס הרווקות באקדמות י"ז